

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P5932

[Total No. of Pages : 4

[6142]-618

T.Y.B.Com.

BUSINESS ADMINISTRATION - III

**366 (a) : Production and Operation Management - III
(2019 Pattern) (Semester - VI) (Special Paper - III)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right side indicate full marks.*

Q1) A) Multiple choice questions. (answer any 5) [5]

- i) _____ is an activity by which goods and services are produced.
  - a) Production
  - b) Purchase
  - c) Marketing
- ii) Most important element for production process is _____.
  - a) Finance
  - b) Raw material
  - c) Machinery
- iii) Which of the following models is used to calculate the timing of the inventory order?
  - a) Economic order quantity model
  - b) Fixed order quantity model
  - c) Reorder point model
  - d) Fixed order inventory model
- iv) _____ is a term used in logistic and warehousing.
  - a) ABC Analysis
  - b) Cros Docking
  - c) Value chain process
  - d) Process
- v) _____ is a set of management tools and techniques designed to improve production process.
  - a) Six sigma
  - b) Quality management
  - c) ABC Analysis

P.T.O.

- vi) _____ is the backbone of production planning and control.
- a) Material Requisition planning
  - b) Economic order quantity
  - c) Value Chain Analysis
- vii) ABC Analysis is used in _____.
- a) CPM
  - b) PERT
  - c) Inventory Control

B) Match the following. (any 5) [5]

Group A

Group B

i) Production planning	a) Economic order quantity
ii) EOQ	b) Manufacturing process
iii) Plant Layout	c) Controlling Cost
iv) Inventory Management	d) Maximize profit
v) Supply chain management	e) Quality control
vi) Quality management	f) Delivery of Goods
vii) TQM	g) Total Quality Management

Q2) Write short notes. (any two) [10]

- a) Objectives of Production Control
- b) Advantages of Plant Layout
- c) Economic order Quantity
- d) Modes of Transport

Q3) a) Explain in detail functions of production Management. [8]

b) Explain the various techniques used in plant Layout. [7]

Q4) a) Discuss the use of computers in inventory Management. [8]

b) Explain the various stages of supply chain Management. [7]

Total No. of Questions : 4]

P5932

[6142]-618

T.Y.B.Com.

BUSINESS ADMINISTRATION - III

366 (a) : Production and Operation Management - III
(2019 Pattern) (Semester - VI) (Special Paper - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रीका पहावी.

प्र.1) अ) बहुपर्यायी प्रश्न. (कोणतेही पाच)

[5]

- i) ..... एक क्रिया आहे ज्याद्वारे वस्तू व सेवांचे उत्पादन केले जाते.
अ) उत्पादन
ब) खरेदी
क) विपणन
- ii) उत्पादन निर्मितीसाठी लागणारा महत्वाचा घटक म्हणजे ..... होय.
अ) वित्त
ब) कच्चा माल
क) यंत्रसामग्री
- iii) मालसाठा मागणी वेळेची गणना करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते मॉडेल वापरले जाते?
अ) इकॉनॉमिक ऑर्डर क्वांटिटी मॉडेल   ब) फिक्स ऑर्डर क्वांटिटी मॉडेल
क) रिऑर्डर पॉइंट मॉडेल   ड) फिक्स ऑर्डर इन्वेंटरी मॉडेल
- iv) ..... ही संज्ञा लॉजिस्टिक्स व गोदामासाठी वापरली जाते.
अ) एबीसी विश्लेषण   ब) क्रॉस डॉकिंग
क) व्हॅल्यू चेन प्रक्रिया   ड) प्रक्रिया
- v) ..... हे उत्पादन प्रक्रिया सुधारण्यासाठी असलेल्या साधनांचा व धोरणांचा एक संच आहे.
अ) सिक्स सिग्मा
ब) गुणवत्ता व्यवस्थापन
क) (अ) (ब) (क) वर्गिकरण

- vi) ..... हा उत्पादन नियोजन आणि नियंत्रणाचा कणा आहे.
 अ) सामग्री गरज नियोजन
 ब) मागणीचे आर्थिक गणित
 क) मुल्य साखळी वितरण
- vii) अ ब क विश्लेषण ..... साठी वापरले जाते.
 अ) सी.पी.एम.
 ब) पी.ई.आर.टी.
 क) साठा नियंत्रण

- ब) जोड्या लावा. (कोणत्याही पाच) [5]
गट 'अ'	गट 'ब'
i) उत्पादन नियोजन	अ) इकोनॉमिक ऑर्डर कॉन्टिटी
ii) इ.ओ.क्यु (EOQ)	ब) उत्पादन प्रक्रिया
iii) यंत्रकुल	क) खर्च नियंत्रण
iv) मालसाठ/ व्यवस्थापन	ड) जास्तीचा नफा
v) वितरण साखळी व्यवस्थापन	इ) गुणवत्ता नियंत्रण
vi) गुणवत्ता व्यवस्थापन	फ) वस्तूचे वितरण
vii) टी.क्यु. एम. (TQM)	य) टोटल क्वालीटी मॅनेजमेंट

- प्र.2)** टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]
- अ) उत्पादन नियंत्रणाची उद्दिष्टे
 ब) यंत्रकुलाचे फायदे
 क) मागणीचे आर्थिक गणित
 ड) वाहतूकीचे माध्यम

- प्र.3)** अ) उत्पादन व्यवस्थापनाची कार्ये स्पष्ट करा. [8]
 ब) यंत्रकुलाची विविध तंत्रे स्पष्ट करा. [7]

- प्र.4)** अ) मालसाठा व्यवस्थापनेत संगणकीय उपयोग सविस्तर स्पष्ट करा. [8]
 ब) वितरण साखळीचे टप्पे सविस्तर स्पष्ट करा. [7]

